

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ UR

Nazwa przedmiotu	Metodologia badań naukowych
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Szkoła Doktorska UR
Rodzaj przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	obowiązkowy
Rok i semestr studiów	2020/2021; I sem.
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) przedmiot	Dr hab. Krzysztof Malicki, prof. UR
Imię i nazwisko osoby egzaminującej lub udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca przedmiot	Dr hab. Krzysztof Malicki, prof. UR
Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych
Efekty uczenia się dla przedmiotu	
Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu kształcenia
Wiedza:	
Zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej lub artystycznej	P8S-WG/1
Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie	P8S-WG/2
Zna i rozumie metodologię badań naukowych	P8S-WG/3
Umiejętności: ---	
Kompetencje społeczne: ---	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Wykład – 10 godz. Ćwiczenia – 20 godz.	
Treści programowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest nauka? Treściowe, metodologiczne i instytucjonalne kryterium nauki. 2. Zjawiska społeczne i odpowiadające im pojęcia. Pojęcia potoczne i naukowe. Osobliwości języka nauk społecznych. 3. Definiowanie pojęć i dobór wskaźników w badaniach. Pojęcia a typy wskaźników i ich wzajemne relacje. Klasyfikacje i typologie. Rodzaje zjawisk wykorzystywanych jako wskaźniki. 4. Rodzaje twierdzeń. Zdania jednostkowe i ogólne. Prawa nauki a generalizacje historyczne. Podział twierdzeń według różnych kryteriów. 5. Uzasadnianie twierdzeń. Empiryczna weryfikacja hipotez. Rola sądów spostrzeżeniowych w naukach społecznych. Indukcjonizm a dedukcjonizm. 6. Wyjaśnianie i przewidywanie. Rodzaje wyjaśnień (np. nomologiczno-dedukcyjne, wieloczynnikowe, genetyczne, teleologiczne) 7. Budowa teorii. Różne znaczenia terminu teoria. Rodzaje zasad teoriiotwórczych. Teorie średniego zasięgu. 8. Etapy procesu badawczego (szczególnie eksplikacja i operacjonalizacja problematyki badawczej) 	

Metody sprawdzania i oceny efektów uczenia się uzyskanych przez doktorantów, w tym forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Egzamin-Prezentacja. Prezentacje przygotowane przez doktorantów powinny być przygotowane (i prezentowane) przez każdego uczestnika zajęć. Czas trwania prezentacji to 15 minut. Celem prezentacji jest krytyczne przedstawienie problemu, tj. wskazanie głównych założeń danej koncepcji metodologicznej, jej zalet oraz ograniczeń w kontekście zastosowań do konkretnych problemów badawczych, sformułowanie problemów, hipotez, zmiennych i wskaźników, a także doboru próby. Ocena zostanie podniesiona przez uwzględnienie aktywności na ćwiczeniach.		
Całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach	Liczba godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem (wg programu kształcenia)	30	
	Praca własna doktoranta	150	
	SUMA GODZIN	180	
Język wykładowy	polski		
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Sztompka P. 1973, <i>Teoria i wyjaśnienie: z metodologicznych problemów socjologii</i>, Warszawa</p> <p>Sulek A., <i>Ogród metodologii socjologicznej</i>; Scholar, Warszawa 2002.</p> <p>Nowak S. 2010. <i>Metodologia badań społecznych</i>. Warszawa PWN.</p> <p>Karpiński J., <i>Wprowadzenie do metodologii nauk społecznych</i>, WWSPiZ im. L. Koźmińskiego 2006</p> <p>Babiński G. 2005. <i>Metodologia a rzeczywistość społeczna. Dylematy badań etnicznych</i>. Nomos, Kraków.</p> <p>Denzin N.K., Lincoln Y.S. (red.) 2009. <i>Metody badań jakościowych</i>, t. I-II, Warszawa, PWN</p> <p>Gruszczyński L. 2003, <i>Kwestionariusze w socjologii. Budowa narzędzi do badań surveyowych</i>, Katowice</p> <p>Konecki K. 2012, <i>Słownik socjologii jakościowej</i>, Difin</p> <p>Maternys A., Mucha J. (red.) 2009. <i>Nowe perspektywy teorii socjologicznej</i>, seria WTS, Kraków, Nomos.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Giddens A. 2003[1984]. <i>Stanowienie społeczeństwa. Zarys teorii strukturacji</i>. Tłum. S. Amsterdamski, Poznań, Zysk i S-ka.</p> <p>Konecki K. 2000. <i>Studia z metodologii badań jakościowych</i>. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.</p> <p>Sztompka P. 2002. <i>Socjologia</i>. Znak, Kraków.</p> <p>Sztompka P. 2005. <i>Socjologia zmian społecznych</i>, Kraków, Znak</p> <p>Sztompka P. 1975. <i>Metodologiczne podstawy socjologii (wybór tekstów)</i>; UJ, Kraków</p> <p>Turner J. H. 2004. <i>Struktura teorii socjologicznej. Wydanie nowe</i>. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.</p> <p><i>Współczesne teorie socjologiczne</i>. 2006. Wyb. A. Jasińska-Kania, L. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski. Warszawa, Scholar.</p>		

A. Malin